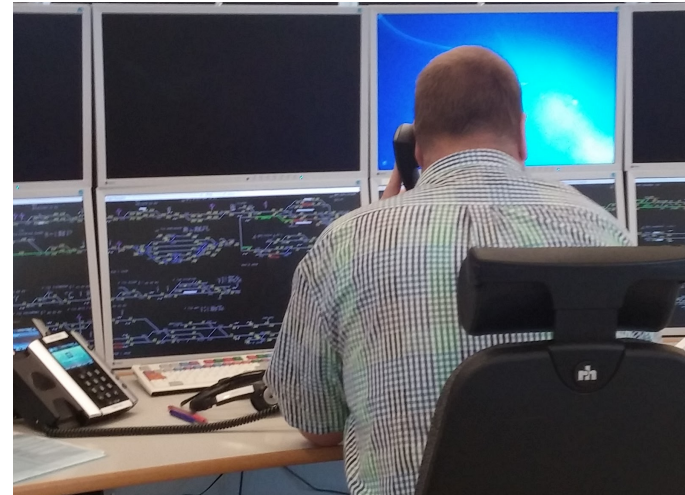

UPPSALA
UNIVERSITET

”Vi gör det tillsammans”

- Samarbetet mellan trafikledare och lokförare ur ett systemperspektiv

Rebecca Cort

Institutionen för Informationsteknologi,
Uppsala universitet

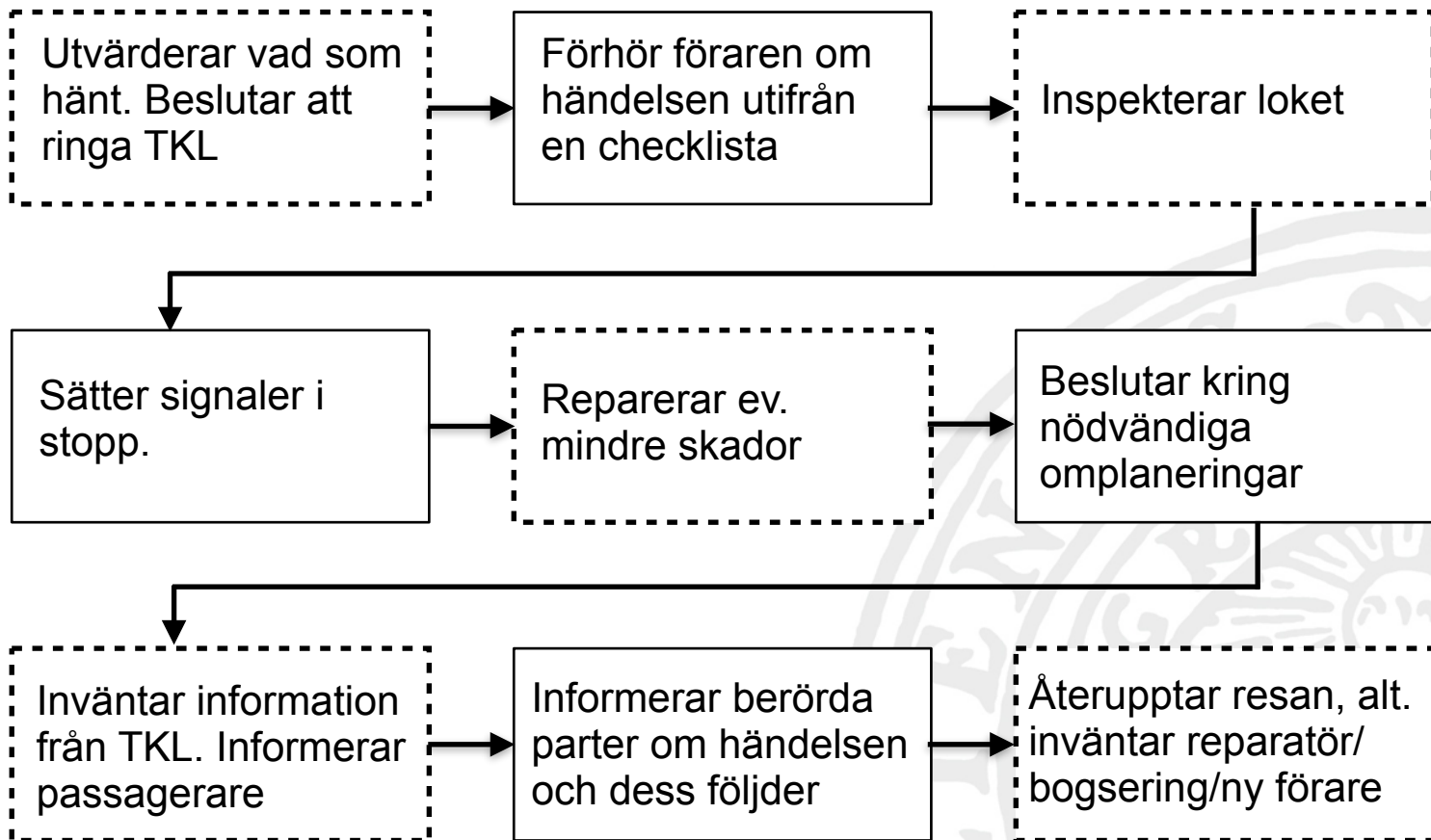
Teoretisk utgångspunkt

- Distribuerad kognition (systemperspektiv)
 - Interaktion människa-teknik
 - Informationsflöde

Exempel på arbetsgång vid viltolycka

Vad kännetecknar relationen mellan TKL och förare?

- **Teamkänsla**
- **Distans** till varandra och i relationen
- Strävan efter **Kontroll**

Teamkänsla

- ”Vi gör det tillsammans”, vi är ett team
 - ”De jag pratar med under en arbetsdag är ombordaren och TKL. De är mina närmsta kollegor.”
- Kommunikation och informationsdelning centralt för samarbetet
- Tillit till varandra och att alla gör sin del
 - ”På en bra dag pratar vi inte alls. Tystnad betyder att allt fungerat som det ska.”

Distans i relationen

- Begränsad inblick i varandras arbetsprocesser
 - ”Jag besökte kontrollrummet en gång under förarutbildningen. Det var bra men då hade jag ingen aning om hur verkligheten såg ut eller vilka frågor jag borde ställa. Och det var dessutom 30 år sedan nu... mycket har ändrats.”
- Olika prioriteringar
 - ”Svårigheten för oss två är att min arbetsuppgift är alla tåg i hela området, och hans [förarens] arbetsuppgift är ju sitt tåg. Det blir lite... inte konflikt men...”

Kontroll

- Information är makt, alla vill vara ”i loopen”
 - ”Ibland får man arga samtal... Vi försöker ringa till alla men ibland hinner man inte.”
- Teknisk utveckling ger oväntade följd effekter
 - ”Informationsmässigt har det blivit som en ny värld. Vi behöver inte ringa och fråga TKL länge. Vi ser på paddan.”
 - ”Jag kan se allt i mina system, men jag vet inte vad föraren ser.”

Sammanfattning

- Tågtrafiken är beroende av samarbetet mellan trafikledare och lokförare
- Styrkor:
 - Tillit till varandra
 - Teamkänsla, kollegialitet
- Utmaningar:
 - Bristande insikt i varandras arbetssituation
 - Olika prioriteringar
 - Vanligt med förändringar i arbetssätt (ofta i relation till ny teknik) som ej är koordinerad ur ett systemperspektiv

Dagens kärnbudskap

- Ett fungerande samarbete kräver rätt förutsättningar
- Systemperspektiv nödvändigt för att förstå hur vi skapar dessa förutsättningar
 - Rollerna är beroende av varandra → förändringar för en roll ger förändring för alla
- Relevant med aktiviteter för att stärka relationen (t.ex. besök på varandras arbetsplatser, gemensamma visionsseminarium)

Vidare läsning

Cort, R. "We're doing this together": An investigation of the teamwork between train drivers and traffic controllers. Submitted to Human Factors & Ergonomics Society: Europe Chapter.

Andreasson, R., Jansson, A. A. & Lindblom, J. (2019). The coordination between train traffic controllers and train drivers: a distributed cognition perspective on railway. *Cognition, Technology & Work*, 21(3), 417-443.

Andreasson, R., Jansson, A. A. & Lindblom, J. (2019). Past and future challenges for railway research and the role of a systems perspective. *Proceedings of the 20th Congress of the International Ergonomics Association (IEA 2018)*, p. 1737-1746.